

УДК: 364.04

Лавриненко Д. Д.¹, Балухтіна О. М.²

¹ студ. гр. СН-211 НУ «Запорізька політехніка»

² канд. іст. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

РЕАБІЛІТАЦІЙНІ ЦЕНТРИ В УКРАЇНІ

Реабілітаційний заклад – це юридична особа будь-якої форми власності та організаційно-правової форми або її відокремлений підрозділ, що надає реабілітаційну допомогу на підставі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики, що передбачає право здійснення реабілітації у сфері охорони здоров'я. До реабілітаційних закладів належать: реабілітаційні лікарні та реабілітаційні центри в післягострому та

довготривалому реабілітаційних періодах, амбулаторні реабілітаційні заклади, центри психологічної реабілітації, протезно-ортопедичні підприємства та заклади комплексної реабілітації.

Треба зазначити, що тема дослідження не набула поширення у науковій літературі. Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» № 1962-IX від 15.12.2021 р. визначає загальні правові, організаційні та економічні засади проведення реабілітації особи з обмеженнями повсякденного функціонування у сфері охорони здоров'я [1]. Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» гарантує військовослужбовцям безоплатну медичну та психологічну реабілітацію.

Задля доступності послуг реабілітаційної допомоги, наприкінці 2022 р. Програму медичних гарантій розширили новими двома пакетами: 53 «Реабілітаційна допомога дорослим та дітям в стаціонарних умовах» та 54 «Реабілітаційна допомога дорослим та дітям в амбулаторних умовах». Людина, яка потребує комплексного відновлення може самостійно обрати один із медичних закладів, законтракованих Національною службою здоров'я України (далі – НСЗУ), за даними пакетами. При цьому, послуги з реабілітації – доступні й безоплатні, та повністю покриваються НСЗУ в рамках Програми медичних гарантій, яка нараховує 66 медичних послуг.

Програма НСЗУ виплачує компенсації приватним реабілітаційним центрам від держави за надання медичних послуг. За реабілітацію надання одночасно реабілітаційних послуг за двома і більше напрямками реабілітаційної допомоги в стаціонарних умовах – 33 607 грн., за реабілітацію у стаціонарі за одним напрямом – 19 769 грн., за амбулаторну реабілітацію – 10 820 грн.

Після початку повномасштабного вторгнення мережа закладів, які надають послуги з реабілітації, почала стрімко зростати. Станом на 27 березня 2024 р. НСЗУ інформує про те, що підписано 452 договори за послугою «Реабілітаційна допомога дітям та дорослим у амбулаторних умовах» та 295 договори – «Реабілітаційна допомога дітям та дорослим в стаціонарних умовах» [2].

Станом на 1 квітня 2024 р., за даними НСЗУ, 349 закладів охорони здоров'я законтрактували надання послуг медичної реабілітації дорослих та дітей у стаціонарних умовах та дітей до 3 років з ураженнями опорно-рухового апарату, нервової системи, а також реабілітації немовлят. З них: 3 державні заклади, 319 – комунальні, 26 – приватні [2]. Сума договорів у медичній реабілітації складає 2,55 млрд грн серед загальної суми медичних гарантій у 118,72 млрд грн. в Україні.

Аналізуючи дослідження [3], яке шляхом опитування пацієнтів та керівників низки реабілітаційних закладів визначало якість надання послуг,

зробимо наступні висновки: 1) існують проблеми з нестачею фахових спеціалістів у сфері реабілітації та їхнє надмірне перенавантаження; 2) є нагальна потреба у ґрунтовному інвестуванні з боку держави для комплексної модернізації закладів реабілітації (проведення капітального ремонту, закупівлі тренажерів та інших вузькоспеціалізованих апаратів).

Реабілітаційні заклади відіграють зараз та відіграватимуть у майбутньому важливу функцію у державі – відновлення та повернення до нормального психофізичного стану великої кількості осіб у суспільство. У 2024 р. коло отримувачів послуги з реабілітації значно зросло та попит збільшився в рази, але кількість закладів, які надають цю послугу та фінансування є недостатнім.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я [Електронний ресурс] : Закон України від 15.12.2021 р. № 1962-IX. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20> (дата звернення: 29.03.2024).

2. Аналітична інформація за даними Національної служби здоров'я України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/pmg-contracts> (дата звернення : 01.04.2024).

3. Огляд результатів дослідження «Реабілітаційні послуги для людей, які отримували поранення, ушкодження здоров'я чи захворювання з 24 лютого 2022 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2023-12/overview-research-results.pdf> (дата звернення: 30.03.2024).